

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

15 Ocak 2021

Sayı :30824082-610 94281
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

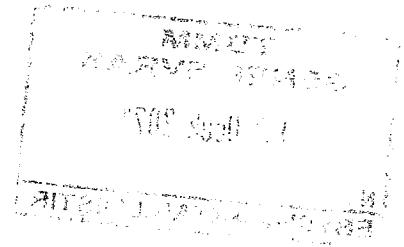

Murat KUTAN
Bakan

EK:

-Liste (5 Adet, 5 Sayfa)

-Cevap Yazısı (52 Adet, 71 Sayfa)

7/1162	{ G.K.	7/36273	{ G.K.
7/2440		7/36275 - 7/36277	
7/2686		7/36510 - 7/36511	
7/7688		7/36525	
7/7677 - 7/7684		7/36687	
7/12309		7/36921 - 7/36933	
7/12719		7/37139	
7/15620		7/37142 - 7/37143	
7/16449 - 7/16453		7/37252 - 7/37257	
7/16770		7/37355	
7/32822		7/37493 - 7/37494	
7/34853		7/37722	

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUAZZEZ ORHAN IŞIK
TBMM 7/12309 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Su canlı yaşamının ve ekolojik sistemin en önemli maddesidir. Ancak neoliberal politikalar ve küresel ısınma etkisiyle birçok canlının yanı sıra insanların temiz ve güvenilir suya erişim sorunu yaşandığı bir tarihsel dönemden geçiyoruz. Dünyada 2,1 milyar insanın temiz ve güvenilir içme suyuna erişimde sorun yaşadığı, su kaynaklarının adil bölüşülmediği, suyun bölüşümde adaletsizlik yaşandığı görülmektedir. Son yarım yüzyıl içerisinde gittikçe artan oranda paralı hale getirilen içme suyuna ek olarak dünyanın birçok yerinde kullanım suyunun da piyasalaştırıldığı bir düzen kuruldu. Bu düzende temel yaklaşım, toplumsal ihtiyaç olmaktan öte suyun bir meta olarak rant alanına dönüşmesi olmuştur. Türkiye'de ise son çeyrek asırda içme ve kullanma suyunun hızlı bir şekilde piyasalaştırıldığı, toplumsal ihtiyaçlardan öte gittikçe artan oranda su tekellerinin ihtiyaçları doğrultusunda bir genel politika yürütüldüğü ifade edilebilir. Baraj yapımları, su ve hıfzıssıhha hizmetlerinin özelleştirilmesi, betonlaşma, mega projeler, ve benzeri gelişmeler ekonomik rekabetin kaçınılmaz bir sonucu olarak su hakkını ihlal edecek şekilde yayılıyor. Geline aşamada insanlık tarihi boyunca yaşam taşıyan ırmaklar, bugün kimyasal ve biyolojik atıkların dolaşıma sokulduğu damarlara dönüşüyor. Sanayileşme ve kar hırsı canlı yaşamının önceliğini ortadan kaldırırken su hakkının ihlaline de yol açıyor. Ortaya çıkan piyasası ve toplum için kısıtlayıcı bu duruma karşı Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 2010'da "Su ve hıfzıssıhha hakkı bir insan hakkıdır, diğer bütün insan hakları ile eşittir, yani yasal olarak uygulanabilir ve ihlal edildiği takdirde yargı yolu açılabilir." kararını aldı ve gecikmeli de olsa Türkiye de bu kararı kabul etti.

Bu kapsamda;

- 1- Türkiye genelinde atıl duruma gelmiş veya kullanılamaz durumda olan baraj sayısı kaçtır. Bu barajların bölgesel dağılımı nasıldır? Türkiye genelinde yapımı devam eden baraj ve hidro-elektrik santrali (HES) sayısı kaçtır. Bunların bölgesel dağılımı nasıldır?
- 2- Türkiye'de temiz ve erişilebilir suya etkin bir şekilde ulaşamayan nüfus oranı nedir?
- 3- 2018 yılında su faturasını ödeyemediği için suyu kesilen hane sayısı kaçtır? Ön ödemeli su sayacı uygulaması hangi illerde uygulanmaktadır? Su parası ödeyemeyenler hakkında bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 4- 2018 yılında gerekli tedbirler alınmadığı için tıbbi, kimyasal ve sanayi atıklarının karıştığı su kaynağı miktarı hakkında bir araştırma yapılmış mıdır?
- 5- Türkiye iç sularında suda yaşam çeşitliliğinin azaldığına ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
- 6- 2019 yılı itibarıyla içme suyu sorunu yaşayan yerleşim birimi sayısı kaçtır ve bu yerleşim yerlerinde toplam kaç kişi yaşamaktadır.

- 7- GAP kapsamında kurulan barajlar nedeniyle gerek sular altında kalan gerekse su akışının değiştirilmesi veya azaltılması nedeniyle yerinden olan nüfus sayısı hakkında bir araştırma yapılmış mıdır?
- 8- Türkiye'de su şirketlerinin cari büyüklüğü nedir? Bu şirketler nasıl denetlenmektedir? 2018 yılı içerisinde bu şirketlere uygulanan yaptırımlar nelerdir?
- 9- 2017 yılı Sayıştay Raporlarına göre su ticaretinden kar geliri elde eden belediye sayısı kaçtır?

CEVAP

Önergede belirtilen hususlara ilişkin Bakanlığımızca yürütülen bir çalışma bulunmamakta olup, söz konusu hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.